

Nr 185.

Av herr **Olsson** i Staxäng m. fl., om hänförande av nya torrlägningsföretag och upprensning av tidigare utförda sådana till reservarbeten för arbetslöshetens bekämpande.

I de trakter där arbetslösheten är som störst råder i många fall en viss brist på arbetsobjekt när det gäller statliga och statskommunala reservarbeten. Detta icke så mycket beroende på, att det skulle saknas lämpliga arbetsobjekt utan desto mer av formella skäl.

Då riksdagen förra året beslutade en utvidning för arbetsanskaffningsprogrammet för reservarbeten, och varvid det klart utsäges att intet slag av arbete skall principiellt vara uteslutet från att kunna komma till utförande såsom reservarbete, förefaller det ju som hinder ej skulle föreligga att även torrlägningsföretag skulle kunna som statligt reservarbete utföras i arbetslöshetskommissionens regi eller medels statsbidrag utföras som statskommunalt reservarbete.

Det oaktat har det visat sig att vid framställningar från kommuners sida i ifrågavarande fall arbetslöshetskommissionen, efter yttrande av lantbruksstyrelsen, ej ansett sig kunna bifalla de gjorda framställningarna, utan hänvisat dem till det av riksdagen förra året beviljade anslaget å 4 miljoner till torrlägningsföretag (Sv. förf.-saml. nr 436/1933) ävensom till statens avdikningsanslag. Lantbruksstyrelsen synes hava motiverat sitt avstyrkande med, att då speciella anslag för ifrågavarande ändamål finnas, skulle ett bidrag till de gjorda framställningarna leda till att arbetslöshetskommissionen kommer att i vissa fall lämna högre bidragsprocent än vad fallet är beträffande statens avdikningsanslag till samma ändamål.

Motiveringen är formellt riktig, men får ej bliva utslagsgivande när det här gäller en nödvändig och önskvärd utvidgning av arbetsanskaffningsprogrammet å för jordbruket gagneliga reservarbeten.

Då det under sådana förhållanden visat sig, att vägbyggnadsarbeten äro de arbetsobjekt, som lättast av arbetslöshetskommissionen accepteras som reservarbeten, har det flerstädes uppammats en formlig jakt efter dylika arbetsobjekt. Som en följd av detta ha vägbyggnadsföretag kommit till utförande, vilkas berättigande kan starkt ifrågasättas om man undantager deras berättigande ur arbetslöshetssynpunkt.

Vi medgiva emellertid att ett dylikt förhållande ej får föranleda, att vid prövning av vägbyggnadsföretag som reservarbete nyttighetssynpunkten beträffande själva arbetsobjektet helt skall bliva utslagsgivande, utan hänsyn desslikes allt framgent måtte tagas till dess berättigande ur arbetslöshetssynpunkt. Men olägenheterna te sig störst i de kommuner där lämpliga

torrläggingsföretag finnas, vilka ur nyttighetssynpunkt stå framför plane-
rade vägbyggnadsarbeten men trots detta ej kunna komma till utförande
som reservarbeten på grund av förutnämnda skäl och de jordägare som
torrläggingsföretaget kommer att beröra, inte minst på grund av svag eko-
nomisk ställning, ej kunna göra några större ekonomiska insatser för ar-
betets utförande.

Här bör en ändring i så mån komma till stånd att torrläggingsarbete
skall kunna som statligt reservarbete utföras i arbetslöshetskommissionens
regi eller medels statsbidrag utföras som statskommunalt reservarbete även
om det enligt vid syneförrättning företagen båtnadssuppskattning skulle vara
hänförligt till statens avdikningsanslag i vanlig ordning.

De avdikningsarbeten, som med medel ur statens avdikningslånefond och
avdikningsanslag hittills utförts, ha i åtskilliga fall satt jordbrukarna i svår-
righeter när det sedan för dem gällt att fullgöra sina ränte- och amorte-
ringsskyldigheter. Detta har ävenledes haft till följd att enligt syneför-
rättning ålagt underhållsarbete knappast fullgjorts i nödig utsträckning, var-
för även nödigt rensningsarbete å tidigare utförda avdikningar borde, där
ömmande skäl föreligga, kunna utföras som reservarbete.

En ändring härutinnan torde vara så mycket mer berättigad som torrlägg-
ningsarbeten ej endast skulle bereda hjälp åt de arbetslösa utan även ur
nyttighetsynpunkt skulle bereda jordbrukarna på respektive orter fullt be-
rättigade fördelar; detta så mycket mer som dessa mångenstädes i de av
arbetslöshet tyngst drabbade kommunerna få bära huvudparten av det kom-
munala skattetrycket oberoende av jordbrukarnas faktiska inkomst.

Med stöd av vad vi ovan anført få vi sålunda hemställa,

att riksdagen vid beviljande av anslag för nästa budgetår
till statliga och statskommunala reservarbeten för arbetslös-
hetens bekämpande ville besluta att medel från detta anslag
även må disponeras till nya torrläggingsföretag och upprens-
ning av tidigare utförda sådana i enlighet med ovan anförda
synpunkter.

Stockholm den 23 januari 1934.

T. G. von Seth.

Oscar Osberg.

Ernst Aronson.

Adolf Wallerius.

T. V. Lundell.

E. Thorell.

Ernst V. Olsson
i Staxäng.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Linus Andersson.

C. O. Johanson,
Huskvarna.